

38. Elintarvikekeskus

Elintarvikekeskuksen toiminnasta v. 1949 annettu kertomus oli seuraavan sisältöinen:

Lautakunnan kokoonpano ja kokoukset. Elintarvikekeskuksen lautakuntaan kuuluivat v. 1949 puheenjohtajana filosofian tohtori K. H. Laine, varapuheenjohtajana lääketieteen lisensiaatti U. Tötterman sekä muina jäseninä talousneuvos J. Heitto, putkityömies J. Hämäläinen, taloudenhoitaja A. Katra, rouvat M. Kulonen ja H. Skogström, filosofian maisteri J. Soiro ja taloudenhoitaja N. Väre. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli rahatoimenjohtaja E. von Frenckell ja sihteerin tehtäviä hoiti toimitusjohtaja T. E. Ekberg.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 8 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 51, saapuneiden kirjeiden lukumäärä 2 366 ja lähteneiden 2 953.

Lautakunnan käsittelemistä ja päättämistä asioista mainittakoon seuraavat: päätettiin anoa kaupunginhallitukselta ylitysoikeus tileille Sääntöpalkkaiset virat 4 018 136 mk, Tilapäistä työvoimaa 4 319 000 mk, Veden kulutus 53 512 mk ja Tavarain ostot 4 873 494 mk; lopettaa ruokailuvälineistön lainaaminen laitoksen ulkopuolisille virastoille, laitoksille, yhdistyksille ym.¹⁾; jättää aloitetoimintaa koskeva kaupunginhallituksen esitys alustavasti laitoksen tuotantokomitean käsiteltäväksi²⁾; pitää lautakunnan kokoukset tarpeen vaatiessa keskiviikkoisin klo 14³⁾; hyväksyä v:n 1948 tilinpäätös⁴⁾; ryhtyä myyntitoimenpiteisiin perunan ylijäämäerän suhteen⁵⁾; sijoittaa autonapumies M. Someravaara toistaiseksi tilapäisen lihanpaloittelijan virkaan ja autonapumies K. Lindén tilapäisen puusepän virkaan tammikuun 1 p:n ja maaliskuun 31 p:n väliseksi ajaksi, jolloin asianomaiset olivat virkavapaina sääntöpalkkaisista viroistaan⁶⁾; lähettää lihanpaloittelija O. Koposen palkankorotusanomus laitoksen tuotantokomitealle kirjallisen lausunnon antamista varten⁶⁾; hyväksyä toimitusjohtajan laatima v:n 1948 toimintakertomus⁷⁾; hyväksyä tilinpäätös tammikuun 1 p:n ja maaliskuun 31 p:n väliseltä ajalta⁸⁾; yhdistää Herttoniemen ruokala tulostaulukossa po. varaston tileihin⁹⁾; esittää kaupunginhallitukselle lihanpaloittelijan palkkaa nostettavaksi kahdella palkkaluokalla¹⁰⁾; yhtyä kiinteistölautakunnan kielteiseen kantaan Vartiokylään suunnitellun kasvihuonerakennussuunnitelman suhteen¹¹⁾; valtuuttaa toimistoapulainen I. Hirki laitoksen puolesta hyväksymään kirjanpitäjä Y. Laesmaan loman aikana kaupungin rahatoimistolle menevät laskut ja lähetteet¹²⁾; hyväksyä tilinpäätös tammikuun 1 p:n ja kesäkuun 30 p:n väliseltä ajalta¹³⁾; esittää kaupunginhallitukselle erinäisten uusien virkojen perustamista elintarvikekeskukseen¹⁴⁾ sekä lisäpalkan maksamista kasvivaraston varastonhoitajalle syyskuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseltä ajalta juurikasvien hankinnasta aiheutuvasta lisätyöstä¹⁵⁾; antaa kaupunginhallitukselle kouluruokakomitean mietinnöstä puoltava lausunto¹⁶⁾; hyväksyä v:n 1950 talousarvioehdotus¹⁷⁾; tehdä

¹⁾ Elint. lk. 28 p. tammik. 6 §. — ²⁾ S:n 28 p. tammik. 7 §. — ³⁾ S:n 28 p. tammik. 8 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. helmik. 12 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. helmik. 13 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 16 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. maalisk. 17 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. toukok. 21 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. toukok. 21 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. toukok. 23 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. toukok. 24 §. — ¹²⁾ S:n 1 p. kesäk. 30 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. elok. 34 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. elok. 35 §. — ¹⁵⁾ S:n 19 p. lokak. 38 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. lokak. 38 §. — ¹⁷⁾ S:n 19 p. lokak. 39 §.

kaupunginhallitukselle esitys autonapumiesten Lindénin ja Somervaaran virkavapauden jatkamisesta joulukuun 31 p:ään saakka ¹⁾; hyväksyä toimitusjohtajan esitys kouluruokintatoiminnasta ²⁾; esittää kaupunginhallitukselle Herttoniemen kasvisvaraston ja ruokalan vuokran pysyttämistä entisellään v:n 1950 aikana ³⁾; antaa toimitusjohtajan tehtäväksi tutkia mahdollisuuksia laitokseen tilattujen sanomalehtien antamisesta virka-ajan ulkopuolella henkilökunnan luettavaksi ⁴⁾; hyväksyä toimitusjohtajan kaupunginvaltuuston päätöksen ⁵⁾ nojalla laadittu esitys palkkalautakunnalle lähetettävästä tilapäisen kuukausipalkkaisen henkilökunnan palkkauksesta; korottaa 15 tuntipalkkaisen työntekijän palkat joulukuun 1 p:stä lukien kahta palkkaluokkaa vastaavalla määrällä, joten näille työntekijöille helmikuun 1 p:stä lukien suoritettiin 7 %:n taannehtiva kertakaikkinen hyvitys ⁴⁾; anoa palkkalautakunnalta autonapumiesten K. Lindénin, M. Somervaaran ja H. Suomisen viransijaisuutta jatkettavaksi tammikuun 1 p:stä kesäkuun 30 p:ään 1950 ⁴⁾; anoa varastonhoitaja Y. Metsämäelle v:lle 1950 1 500 mk:n suuruinen lisäpalkka lihanhankintojen suorittamisesta ⁴⁾; esittää kaupunginhallitukselle, että laitoksen toiminta vastaisuudessa (ruokatehdas ja juurikasvivarasto) mikäli mahdollista keskitettäisiin yhteen paikkaan, elleivät hygieniset seikat aseta siinä suhteessa esteitä ⁶⁾; sekä hyväksyä toimitusjohtajan toimenpiteet suoritetuista hankinnoista ja vapaan juurikasvivarastotilan vuokrauksesta ⁷⁾.

Kaupunginhallitukselle lähetettiin esitykset ja lausunnot, jotka koskivat yhden 19. palkkaluokan tilapäisen ruokalantarkkaajan viran perustamista elintarvikekeskukseen, säilytyskaappien varaamista kaupunginkellarin juhlaruokailukaluston säilyttämiseen, höyrypadan asentamista mainitun ruokalan keittiöön, ruokailuvälineistön lainaustoimintaa, lisäpalkan myöntämistä elintarvikekeskuksen keskusvaraston hoitajalle, aloitetoiminnan käytäntöönottamista, lihanpaloittelijoiden palkkausta, Helsingin poliisivankilassa pidätettyinä olevien ruoka-annosten hinnoittelua ja valmistuskustannuksia, lisäpalkkion maksamista elintarvikekeskuksen kasvisvarastonhoitajalle, paikan varaamista rakennettavaa elintarvikekeskusta varten, sääntöpalkkaisten virkojen perustamista ja lakkauttamista, henkilöauton myynnistä saadun tulon kirjaamista, ylimääräisen palkkion suorittamista varastonhoitajalle, kouluruokintakysymystä tutkineen ja selvittäneen komitean mietintöä ja kaupungin kiinteistölautakunnan uutta elintarvikekeskusta varten varattavaksi aiottujen tonttien sopivaisuutta; kielitaitosääntökomitealle annettiin lausunto kaupungin viranhaltijain kielitaitosäännön tarkistuksesta; valtiovarainministeriölle ilmoitettiin elintarvikekeskuksen ostot v. 1947—48 erältä toiminimiltä; kansanhuoltoministeriölle tehtiin esitys työpukukankaan varaamisesta laitoksen naispuolisille työntekijöille; kiinteistötoimiston maatalousosastolta tiedusteltiin keittiökasvi- ja juurikasvivaraukset kulukselta 1950/51 varten; palkkalautakunnalle tehdyt esitykset ja lausunnot koskivat virkojen hoitamista tilapäisluontoisina, sääntöpalkkaisen autonapumiehen järjestämistä tilapäisen autonkuljettajan toimeen, eräiden elintarvikekeskuksen tilapäisten virkojen hoitamista, ruokalanhoitaja Tiitisen eläkeasiaa, annettuja aloitteita, kasvisvaraston talonmiehen tehtäviä, eräiden autonapumiesten pysyttämistä tilapäisissä viroissaan ja autonapumiehen edelleen pysyttämistä tilapäisen autonkuljettajan toimessa; kansanhuoltotoimistolta anottiin pistevapauden myöntämistä työtakeille; kouluhallitukselle esitettiin viikottaiset kouluruokailuvuorot; huoltolautakunnalle esitettiin päivittäinen ruoan hinta; sairaalalautakunnalle annettiin selostus taloudenhoitajien neuvottelusta syyskuun 1 p:n 1949 ja elokuun 30 p:n 1950 välisenä aikana tapahtuvista hankinnoista; huoneenvuokralautakunnalle esitettiin asunnon vuokraamista eräille elintarvikekeskuksen työntekijöille; painatus- ja hankintatoimistolle lähetettiin sanomalehtien tilausta v:lle 1950 koskeva esitys; työtahoimistolle annettiin aloitetoiminta koskeva lausunto; ja lastensuojelulautakunnalle Sofianlehdon vastaanottokodin marmoripöydän vioittumista koskeva lausunto.

Henkilökunta. Laitoksessa työskenteli kertomusvuoden kuluessa yhteensä 275 henkilöä, josta määrästä laitoksen ruokatehtaassa ja työmaaruokaloissa 184 sekä Herttoniemen kasvisvarastolla 91. Työntekijäin suurin samanaikainen lukumäärä oli lokakuussa (246). Tästä määrästä oli sääntöpalkkaisia 100. Vuoden kuluessa erosi sääntöpalkkaisia 10, näistä 4 eläkkeelle siirtymisen vuoksi. Tilapäisesti palkattuja erosi vuoden aikana 128.

¹⁾ Elint. lk. 19 p. lokak. 41 §. — ²⁾ S:n 19 p. lokak. 42 §. — ³⁾ S:n 19 p. lokak. 43 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. jouluk. 47 §. — ⁵⁾ Kunnall. asetusk. s. 191. — ⁶⁾ Elint. lk. 14 p. jouluk. 48 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. jouluk. 49 §.

Tästä määrästä työskenteli kausiluontoisessa ahtaustyössä Herttoniemen kasvisvarastolla 91.

Lautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto lakkautti tammikuun 1 p:stä alkaen kaksi 10. palkkaluokan myymäläapulaisen virkaa. Vuoden aikana valittiin 13. palkkaluokan ruokalanhoitajan virkaan O. Sarin ja M. Backman, 11. palkkaluokan apulaiskeittäjän virkaan E. Koivisto ja 11. palkkaluokan ruokalanhoitajan virkaan I. Mattila.

Lautakunta myönsi¹⁾ eron täysinpalvellelle apulaiskeittäjä M. Kullbergille tammikuun 1 p:stä 1949. Autonkuljettaja A. A. Suominen anoi sairauden perusteella eroa virastaan marraskuun 30 p:nä 1949. Lääkärintlausuntojen viivästymisen tähden eroasia käsiteltiin vasta helmikuun 1 p:nä 1950, millä päivämäärällä Suomiselle myönnettiin ero. Virkaero myönnettiin edelleen ruokalanhoitaja V. Vaittiselle tammikuun 1 p:stä, apulaisemännöitsijä J. V. Hiilokselle, ruokalanhoitaja E. Tiitiselle ja keittiöapulaiselle E. A. Patjalle kesäkuun 30 p:stä, keittiöapulaisille S. Korkeakoskelle ja A. Järvenpäälle elokuun 31 p:stä, autonapumies N. Vaahterlinnalle syyskuun 30 p:stä ja keittiöapulaiselle K. Boismannille joulukuun 4 p:stä.

Ruokatehdas. V:n 1948 aikana aloitetut muutos- ja korjaustyöt jatkuivat suunnitelman mukaisesti kaupungin rakennustoimiston talorakennusosaston toimesta, joten maidon jäähdytys- ja kylmävarastohuoneet, kaksi keittokattilaa, yksi sähköpaistinpannu ja paistinuuni saatiin toimintavalmiiksi. Suoritettiin lämpökaapin siirto pikkukeittiöstä suureen keittiöön. Suunnitellut maalaustyöt suoritettiin. Suurena hättänä työskentelylle suuressa keittiössä on ollut tuuletuslaitteiden jatkuva epäkuntoisuus. Sen johdosta, että höyrykattiloiden määrää lisättiin keittiön rakennusvaiheen jälkeen 40 %, ei tuuletus ole enää tehokas, eikä tätä epäkohtaa nykyolosuhteissa voida poistaa.

Ruokalat. Lokakuun 1 p:nä valmistui liikennelaitokselle uusi ruokala Hämeentien talossa n:o 84—86, johon toiminta välittömästi siirtyi silloisesta ruokalasta. Sisustustyöt suoritettiin elintarvikekeskuksen esityksen pohjalla ja ruokala osoittautui käytännölliseksi ja tarkoitukseen hyvin soveltuvaksi.

Virkamiesruokalaan asennettiin sähköpaistinpannu ja kunnostettiin epäkunnossa ollut viemäriverkosto.

Herttoniemen kasvisvaraston ruokalassa suoritettiin tarpeelliset maalaustyöt.

Herttoniemen juurikasvivarasto. Varastorakennuksen ulkoseinissä suoritettiin korjauksia lahonneiden puuosien osalta, lattialaudoituksia ja kannatuspilareita uusittiin. Kattorakenteen rikkoutumat korjattiin. Ulkopuolista tulenvaaraa vastaan suojauduttiin varustamalla kattorakenteen reunaosia rautalangoituksella. Varastoalueen ulkorakennus (säkki- ja polttopuuvarasto) uusittiin. Saunarakennus kunnostettiin asianmukaisesti.

Toiminta. Laitoksen tehtävänä oli kuten edellisenäkin vuonna elintarvikkeiden hankkiminen vapaasta kaupasta ruoan valmistamiseen laitosten ruokatehtaassa kaupungin kansakouluille, kaupungin omille työmaaruokaloille, huoltolautakunnan työtuvilla ruokaileville, oppi- ja yksityisille sekä erälle ammattikouluille, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen määräämiin tilaisuuksiin sekä erisopimuksesta erälle yksityisille toimimille; elintarvikkeiden välittäminen kunnallisille sairaaloille, kunnalliskodille, opetuskeittiöille, lastentarhoille ja -kodeille, kesäsiirtoloille, Tervalammen työlaitokselle sekä leikkikentille ja juurikasvien varastointia omaa ruokatehdasta varten sekä kunnallisille laitoksille niiden vuotuista kulutusta vastaavat määrät. Edelliseen vuoteen verraten laajeni laitoksen suorittama elintarvikkeiden hankintatoiminta osittain kaupunginvaltuuston velvoitettua laitoksen huolehtimaan elintarvikkeiden keskitetyistä hankinnoista kaikille kunnallisille laitoksille. Poikkeuksellisesti suorittivat kulkutauti- ja Nikkilän sairaalat itse osittaisia juurikasvihankintoja syksyn kuluessa ja huolehtivat itse juuriksien varastoinnista.

Elintarvikkeiden hankinta ja välitys. Hankinnat suoritettiin suurelta osalta kausiostoina. Sairaalat ostivat vapaasta kaupasta etupäässä siirtomaatavaratuotteet, tuore- ja suolakalat. Ruohtolihan hankinnat suoritti pääasiassa elintarvikekeskus. Samoin elintarvikekeskus yhteishankintoina toimitti juurikasvit kaupungin laitoksille edellä esitettyjä poikkeuksia lukuunottamatta. Kouluruokintaan käytettävän ulkomaisen sian- ja naudanlihan ostoa lopetettiin v:n 1949/50 vaihteessa, koska kotimaista lihaa ilmaantui markkinoille edullisempiin hintoihin.

¹⁾ Elint. lk. 21 p. jouluk. 1948 72 §.

Elintarvikkeiden välitystä ja myyntiä toimitettiin 5 kunnalliselle sairaalalle, kunnalliskodille, 16 opetuskeittiölle, 7 lastenkodille, 46 lastentarhalle, 14 kesäsiirtolalle ja sielullisesti sairaiden vastaanottokodille.

Tavarain hankintamäärät olivat seuraavat:

Tarvike	Kg	Tarvike	Kg
Ruokaleipää	31 467	Voita	928
Jauhoja	15 770	Puolukoita	23 317
Suurimoita ja hiutaleita	52 538	Lihaa	161 643
Makarooneja	5 343	Makkaraa	25 149
Herneitä	82 773	Silakoita	756
Sokeria	10 579	Silliä	1 842
Kahvia	300	Sieniä	390
Keksejä	35	Margariinia	115
Sipulia	4 863	Suolaa	16 730

Maitoa hankittiin 475 221 l, kuorittua maitoa 21 915 l, piimää 11 573 l, virvoitusjuomia 27 148 pulloa, pilsneriä 71 352 pulloa ja talouskaljaa 14 310 pulloa. Tulitikkuja hankittiin 1 400 punttia ja savukkeita 1 185 kpl.

Keskusvarasto- ym. myyntiä.

Ostajat	1948		1949	
	mk	%	mk	%
Kaupungin laitokset	17 259 940	19.6	22 022 827	20.4
Muut ostajat	7 461 086	8.5	9 635 613	8.9

Herttoniemen juurikasvivarastosta myytiin kertomusvuonna seuraavat määrät:

Ostajat	Peruna, kg	Lanttua, kg	Porkkanaa, kg	Punajuurta, kg	Kaalialia, kg	Yhteensä, kg
Omat toimipaikat.	591 224	24 998	13 816	1 984	26 512	658 534
Kaupungin laitokset	580 077	31 691	33 782	13 912	21 470	680 932
Muut ostajat	71 143	678	322	—	—	72 143
Myyty ylijäämä	605 408	—	36 290	29 165	7 090	677 953
Yhteensä	1 847 852	57 367	84 210	45 061	55 072	2 089 562

Juurikasvien varastoiminen ja keskusvarastointi. V. 1948 syksyllä hankittuja juurikasveja oli tammikuun 1 p:nä 1949 Herttoniemen juurikasvivarastossa: perunaa 1 507 247 kg, porkkanaa 13 533 kg, lanttua 36 964 kg, kaalia 8 547 kg sekä punajuurta 8 105 kg. V:n 1949/50 vaihteessa oli varastossa elintarvikekeskuksen ja kunnallisten laitosten tarvetta silmälläpitäen perunaa 1 130 869 kg, porkkanaa 47 925 kg, lanttua 50 975 kg, kaalia 42 129 kg ja punajuurta 29 503 kg. Vuoden aikana säilyivät mainitut juurikasvit suhteellisen hyvin, vaikkakin vuoden lopulla lämmin säätilanne jatkui jouluun saakka. Perunaa jouduttiin syksyllä 1949 ostamaan suuri osa lajittelmattomana, koska maanviljelijät viivästyneiden sadonkorjuuiden johdosta eivät ehtineet ajoissa lajittelua suorittaa. Edellä mainitut epäkohdat huomioiden kiinnitettiin hankintoja suoritettaessa edelleen erikoista huomiota mm. siihen, että pyrittiin hankkimaan yksinomaan ensiluokkaista ja hyvän säilyvyyden omaavaa talviperunaa. Vuoden päättyessä havaittiinkin säilyvyyden olleen suhteellisen hyvän.

Varaston käyttämätön juurikasvivarastotila vuokrattiin aikaisempaa käytäntöä noudattaen seuraaville vuokraajille alla mainittuja kilogrammiamääriä varten: Kesko oy:lle 730 161 kg, kauppias A. Suomiselle 32 000 kg, Henkivakuutusyhtiö Suomelle 16 500 kg, Hankintaliike V. Leikas oy:lle 475 000 kg, Merimiehen kala toiminimelle 30 700 kg, yhteensä 1 284 361 kg.

Voinvienti osuusliike Valiolle vuokrattiin varastotilaa 813 m². Sen johdosta, että juurikasvivarastotilan vuokraajia ei ilmaantunut riittävästi, vuokrattiin jäljelle jäänyt tila edellä mainitulle liikkeelle.

Hankitut liha-, kala- ja marjamäärät varastoitiin kaupungin teurastamon jäähdyt-
tämö- ja kylmään tilaan.

Ruoan valmistukseen elintarvikekeskuksen ruokatehtaassa sekä lastentarhoille ja
-kodeille hankitut siirtomaatavaraerät varastoitiin Helsinginkadun 24:ssä olevaan elin-
tarvikekeskuksen keskusvarastoon. Muut kunnalliset laitokset varasivat aikaisempaa
käytännöllistä tapaa noudattaen tarvitsemansa siirtomaatavaraerät vähin erin kulutuk-
seensa suoraan alan tukkuliikkeistä.

Ruoan valmistus ja myynti. Elintarvikekeskuksen ruokatehtaassa valmistettiin vuoden
aikana annoksia: kansa-, oppi- ja ammattikouluille 3 392 812, yksityisille laitoksille
84 547 sekä kaupungin työmaaruokaloille 391,811, leikkikentille 18 447 ja koulupuutar-
hoille 3 507.

Valmiita annoksia ostivat seuraavat 10 kunnallista ruokalaa; Alppirinne 1 huoltoviras-
ton henkilökunnan, Hämeentie 87 Toukolan konepaja, Sörnäisten kaasutehdas ja -sähkö-
tehdas, Mannerheimintie 76 liikennelaitos, Hämeentie 84—86 liikennelaitos, P. Robertin-
katu 1—3 sähkölaitos, Pohj. Hesperiankatu 15 verovalmisteluvirasto, Herttoniemen
juurikasvivarasto ja Sofiankadun 1:ssä oleva virkamiesruokala. Edelleen toimitettiin
ruokaa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen tilauksiin, 57 Suur-Helsingin kansakoululle,
2 ammatti- ja 32 oppikoululle, 8 leikkikentälle ja 2 koulupuutarhalle; Helsingin kaupungin
eristyslaitokselle ja huoltolautakunnan työtuville; Kottby svenska barnträdgård'ille,
Kultaseppäkoululle, Marian turvakodille, lastentarhalle Vuorikatu 17, Työvalmiusnaisille,
Vakuutusyhtiö Fennialle, Ab. P. G. Holmille, Invalidisäätiölle, Suomen teatterikoululle
ja Työväen säästöpankille.

Tulot ja menot. Elintarvikekeskuksen tulot v. 1949 ryhmittivät sen asiakkaiden ym.
mukaan seuraavasti:

	1949 mk	1948 mk
Ruokatat	20 688 388	21 159 393
Kansakoulut	37 773 458	27 725 380
Sairaalat	14 137 422	10 465 955
Huoltotoimi	7 951 141	5 674 394
Erinäiset kaupungin laitokset	8 514 998	7 818 436
Muu liikevaihto	16 995 219	13 515 039
Luontoisedut	1 644 898	1 832 027
Yhteensä	107 705 524	88 190 624

Liikevaihdon lisäys v. 1949 edelliseen vuoteen verraten 19 514 900 mk eli 22.1 %.
Ruoan myynnistä oli seuraavat tulot:

	1949 mk	%	1948 mk	%
Kaupungin laitoksille	44 870 702	41.7	33 365 611	37.8
Muut ostajat	31 176 381	29.0	28 271 959	32.1

Liiketoiminnassa kaupungin laitosten osalta huomioitiin sosiaaliset näkökohdat, joten
taloudellista toimintaa harjoitettiin mainitun periaatteen mukaisesti. Laitoksen ulkopuo-
lisessa liiketoiminnassa noudatettiin yleisiä liikeperiaatteita. Päätehtävänä oli kansa- ja
oppikoululaisten ja kaupungin omien laitosten henkilökunnan ruoan varaaminen sekä elin-
tarvikkeiden toimittaminen kunnallisille laitoksille.

Eri menoeriin määrärahat ja kustannukset jakautuivat v. 1949 seuraavasti:

Talousarvion momenttinimike	Määrärahat yhteensä, mk	Menot tilien mukaan, mk	Säästö (+) tai ylitys (—), mk
Palkkiot	50 000	33 600	+ 16 400
Sääntöpalkkaiset virat	17 588 535	17 125 852	+ 462 683
Tilapäinen työvoima	8 248 660	7 351 219	+ 897 441
Vuokrat	2 161 736	1 627 875	+ 533 861

Talousarvion momenttinimike	Määrärahat yhteensä, mk	Menot tilien mukaan, mk	Säästö (+) tai ylitys (—), mk
Veden kulutus	334 867	334 867	—
Lämpö	3 000 000	2 164 636	+ 835 364
Valaistus	300 000	273 679	+ 26 321
Kaluston hankinta	1 500 000	392 787	+ 1 107 213
Kaluston kunnossapito	650 000	860 475	— 210 475
Tavaran ostot	60 000 000	72 526 314	—12 526 314
Käyttövarat	2 500 000	2 168 859	+ 331 141
Korjaukset	250 000	145 344	+ 104 656
	<u>96 583 798</u>	<u>105 005 507</u>	<u>— 8 421 709</u>

Tuloja kertyi kertomusvuonna 107 705 524 mk, joten voittoa oli 2 700 017 mk.